

РІВНІ ТА ОДИНИЦІ ПЕРЕКЛАДУ

Презентація студента 1 курсу

група НП-65

Гуравського Олега

*Одиниця перекладу – найменша
сміслова мовна одиниця вихідного
тексту, яка має відповідник у
тексті перекладу. На думку
багатьох українських дослідників
(Науменко, Огуй та ін.) одиницею
перекладу може бути одиниця
будь якого мовного рівня*

Мовним рівням мають відповідати рівні перекладу, які оптимально спостерігаються на перекладацьких трансформаціях. Кожному рівню перекладу відповідає певна одиниця. В сучасному перекладознавстві виділяють 5 типів перекладу.

1) Переклад на рівні фонем
Фонема, як відомо, не є носієм значення -
вона відіграє в мові тільки
змісторозрізняючу роль, однак, у практиці
перекладу мають місце випадки, коли
одиницями перекладу виявляються саме
фонем, тобто фонем МО замінюються
найближчими до них по артикуляції і
звучанню фонемами МП. Переклад на рівні
фонем зустрічається в дуже обмеженій
кількості
випадків. Більш-менш регулярно він
застосовується лише при передачі власних
імен

Наприклад:

Schwarzwald – Шварцвальд,

Wehrmacht – Вермахт,

Volkswagen – Фольксваген,

Baden-Baden – Баден-Баден,

Otto von Bismark – Отто фон

Бісмарк,

MP-40 – МП-40 та ін.

2) Морфемний переклад

У ряді випадків одиницею перекладу виявляється морфема, тобто кожній морфемі перекладного слова у МО відповідає визначна морфема в співвіднесеному з ним слові МП. Якщо ми розглянемо морфемну структуру німецького і українського

слів, то побачимо що кожній морфемі німецького може відповідати окрема морфема українського :

Ein-seitig-keit - Одно-біч-ність

Переклад на рівні морфем, як і фонем, також є порівняно рідкісним явищем,

морфемна структура слів, що мають однакові значення, у різних мовах найчастіше не збігається, особливо якщо брати до уваги не тільки лексичні, але і граматичні морфеми, набір яких у різних мовах різний .

3) Переклад на рівні слів

Приклад: *Er hat nach Hause gekommen* - Він прийшов додому.

Mein Freund wohnt in Lwiw - Мій друг живе у Львові.

Wer hat das Ihnen gesagt? - Хто сказав вам це ?

Тут слова виступають як одиниці перекладу.

Такий переклад (послівний чи дослівний) зустрічається набагато частіше, ніж переклад по фонемний чи поморфемний. Однак і він є обмеженим щодо сфери застосування-як правило у реченні лише частина слів одержує при перекладі дослівні відповідності, тоді як інші слова таких відповідностей не мають

4) Переклад на рівні словосполучень
Ідіоматичні чи стійкі словосполучення це
такі мовні одиниці, значення яких
не може бути отримане із значень слів, що
входять у сполучення. Одиницею перекладу
у таких випадках виступає все
словосполучення в цілому . Приклад:
Mit Ach und Krach. – З горем пополам.
*Dort, wo Fuchs und Hase einander gute Nacht
sagen.* – Там, де Макар телят не пас.
Das ist starker Tabak! – Це вже занадто!
Klappe zu, Affe tot! – Справа вирішена!
Та ін.

5) Переклад на рівні речення

Цей вид перекладу є найбільш розповсюдженим.

Речення як основна

*комунікативна одиниця відповідно є і основною
одиницею перекладу – адже ми
перекладаємо не слова й фонем, а – комунікацію.*

*Речення ж, на відміну від дрібніших
мовних одиниць, виражає завершену думку, й
тому уповні представляє всі відтінки
(від денотативного до прагматичного) значень
його складових. На підставі такої
логічної і структурної завершеності перекладач
має змогу здійснити цілісний і
адекватний переклад висловлювання.*

Але в сучасній теорії
перекладу існує думка, що
саме текст слід розглядати в
якості основної одиниці
перекладу. Тому виділяють
також і **переклад на рівні**
тексту, найменшою
одиницею якого є текст.

Для цього існують такі підтвердження:

1) Текст – це одиниця, в межах якої розкривається контекстуальне значення усіх мовних засобів. Оскільки текст є єдиним змістовним цілим, значення усіх елементів взаємопов'язані. В багатьох випадках розуміння окремих висловів залежить від усього тексту та від конкретного місця, яке вони займають в тексті.

2) Перекладацькі збитки оцінюються в межах цілого тексту. Перекладач може пожертвувати менш суттєвими деталями заради успішної передачі глобального змісту тексту.

3) Кінцевою метою перекладача є текст, який би відповідав усім вимогам зв'язності.

4) В тексті закладена певна інформація. А основна мета перекладача – передати цю інформацію засобами МП

*Дякую за
увагу!*